

Tieteellisen kirjaston lakkauttamisesta ja sen vaikutuksista tutkijan työlle

Marke Hongisto Kaukopalvelupäivät 2011

IL:n kirjaston 1847-2009

Lakkautusprosessi

Henkilöstökysely

Lakkauttamisen seurauksia

Historiaa

1838-1881 Magneettinen Observatorio

Aleksanterin yliopiston magneettinen observatorio, perustettiin 1838, samana vuonna kuin Suomen Tiedeseura, Societas Scientiarum Fennica. Pietarin tiedeakatemia laajensi maamagneettista havaintoverkkoa länteen.

J.J. Nervander (1805-1848), ensimmäinen observaattori, intellektuelli, kulttuurija yliopistomies sekä runoilija. Yhdessä Runebergin kanssa 1830-luvulla yksi Suomalaisen kirjallisuuden seuran ja Helsingfors Morgonblad-lehden perustajis sekä lehden ensimmäisiä toimittajia.

yksi Suomen Taideyhdistyksen perustaja ja sen johtaja.

Keisarillisen Tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen Nervander piti yllä kansainvälisiä tiedesuhteita.

Kaisaniemen observatorio missä Nervanderin asui valmistui 1841, havainnot aloitettiin 1844. **Kirjasto perustettiin n. 1847**

Havainnot julkaistiin alusta alkaen omissa nimissä

Tiedeseura teki omia observatorion toimintaa täydentäviä mittauksia, tuki julkaisutoimintaa, varusti asemia mittalaitteilla, ja keräsi mm. merihavaintoja.

Krimin sodan jälkeen säämittaukset säännöllistyivät, samoin tietojen vaihto ilmatieteen laitosten kesken. 1853 Brysselissä USA ja useat Euroopan silloiset valtiot Venäjä ml. sopivat yhtenäisen meteorologisen havainnointijärjestelmän luomisesta.

1858 Atlantin ali vedetty lennätinkaapeli teki mannertenvälisestä tiedonvaihdosta todellisuutta.

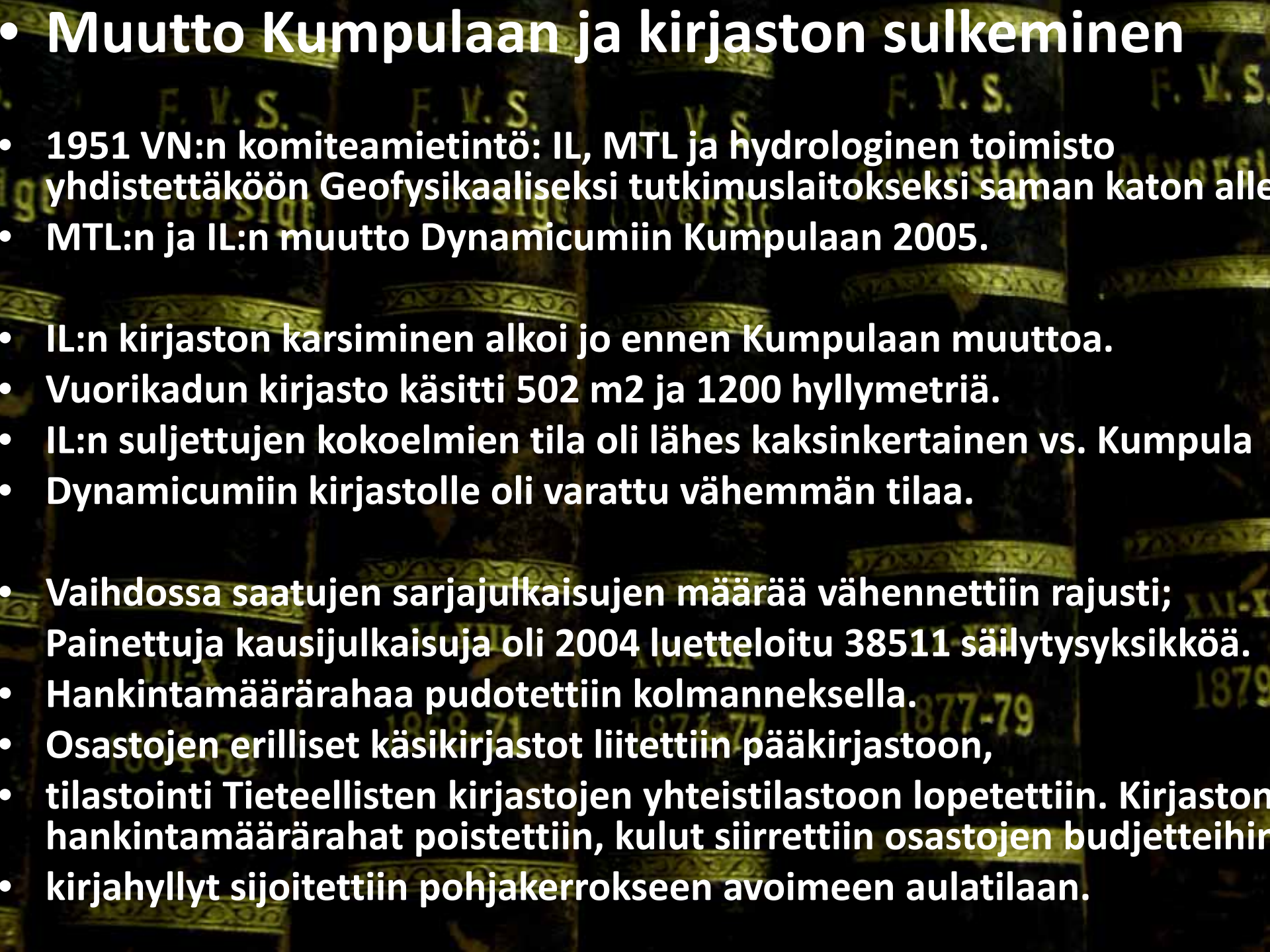
- **1881-1966 Meteorologinen päälaitos**
- **Sortovuodet.** Observatoriota uhkasi alistaminen Pietarin Fysiikan Keskuslaboratorion alaiseksi. 1881 keisari siirsi Meteorologisen päälaitoksen Tiedeseuran vaarinpidon alaiseksi. Viimeisiä Suomen autonomiaa vahvistaneita määräyksiä Venäjällä.
- **Havainnot** julkaistiin Meteorologisen päälaitoksen vuosikirjassa, ajoittain kuukausijulkaisuissa, *Observations Météorologiques publiées par La Société des Sciences de Finlande*-sarjassa, analyysit useassa sanomalehdessä. Tutkimusyhteistyö, meteorologian maailmankonferenssit jne. kansainvälistivät toimintaa. Yhteydet Länsi-Euroopan laitoksiin olivat kiinteät kirjallisuuden vaihdon merkeissä. Merentutkimus liitettiin laitoksen tehtäviin 1898.
- **Kirjasto** oli perustettu 1847. Historialliset merkinnät kokoelmien laajuudesta ovat vähäisiä. Kaisaniemen raudaton rakennus palveli vuosisadan vaiheessa kirjastona; magneettiset mittaukset oli lopetettu, lähistölle 1902 vedetyt sähköraitiovaunujohdot haittasivat havaintoja.
- **1918 Tiedeseurasta** erotettiin Valtion meteorologinen keskuslaitos ja Merentutkimuslaitos itsenäisiksi valtion tutkimuslaitoksiksi.
- **Säätal**o Vuorikadulla valmistui 1966. Muutto vanhasta pois alkoi jo 1956: kirjaston katto oli sortunut ja pysyi jotenkin paikallaan vain kirjahyllyjen kannattelemana. Osa kirjoista joutui vaeltelemaan sijoituspaikasta toiseen ja laitoksen toiminta hajautettiin useaan vuokrakiinteistöön uuden talon valmistumista odotellen

Vuorikatu 1966-2005

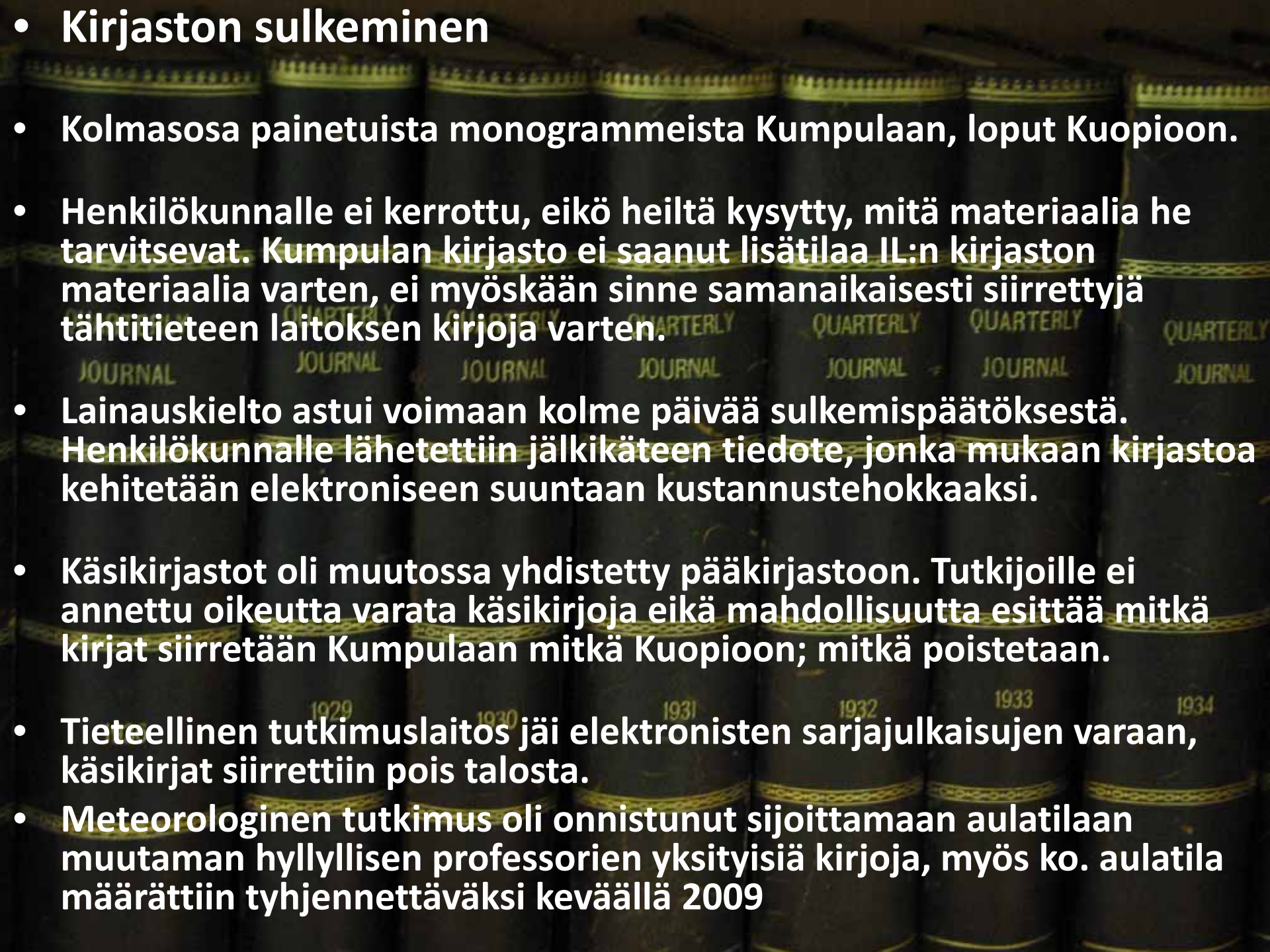
Kirjastoa hoitivat 120 v. sivutoimiset kirjastonhoitajat ja henkilökunta.

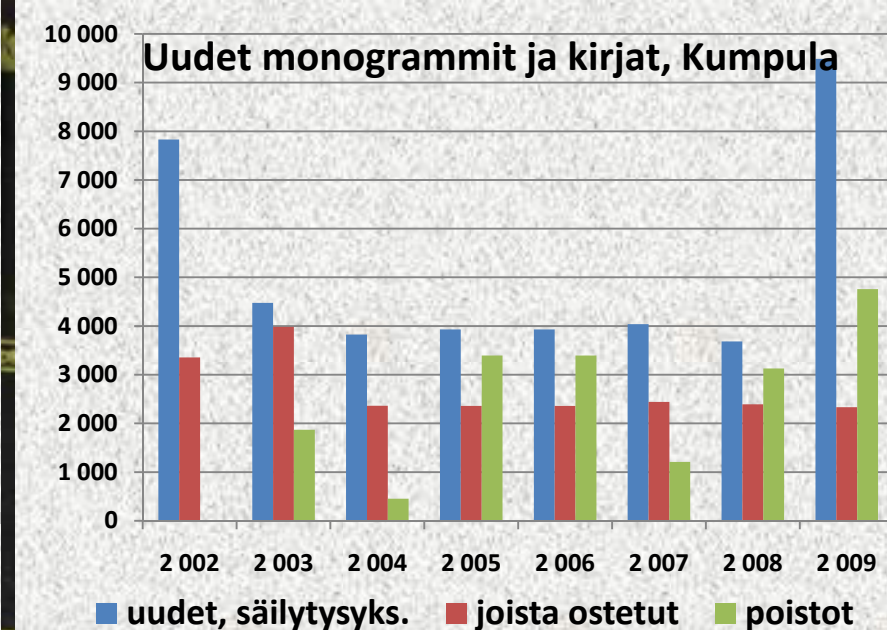
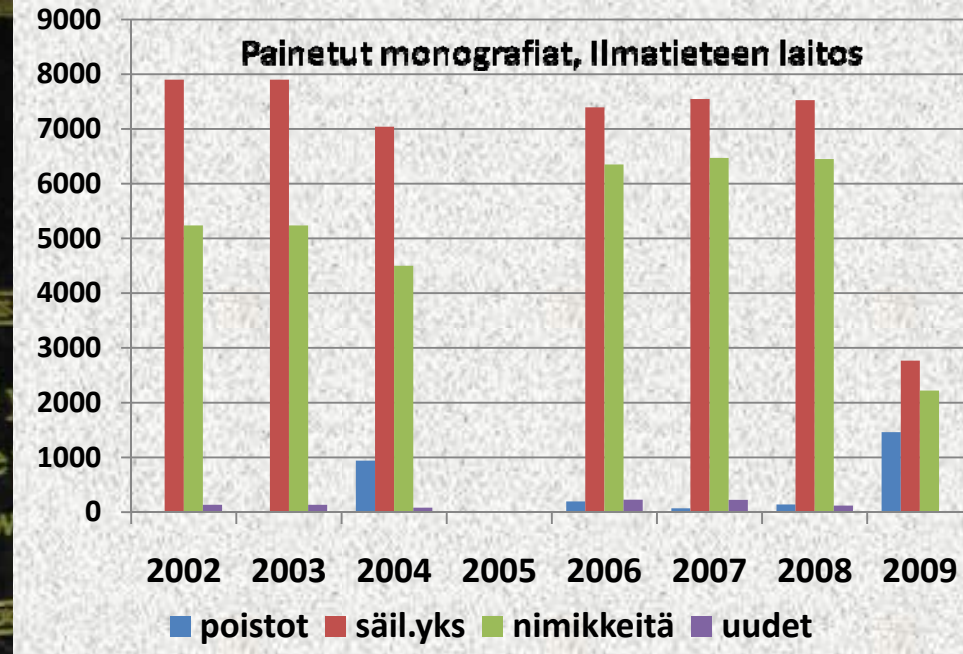
1969 päätoiminen kirjastonhoitaja Annikki Kaivosoja, 1974 Ritva Hänninen, myöh. kirjastoapulainen, informaatikko ja tutkimusapulainen

- Kirjasto verkostoitui, kaukopalvelu aloitettiin. GTK:n ja IL:n kirjasto toimivat virallisena geotieteiden alan keskuskirjastoina.
- 1969–1980 luettelointikortit kirjoitettiin käsin. Artikkelikorttien luokittelu tapahtui mm. henkilökunnan toimesta yövuorojen aikaan.
- Vaihtona eri maista päivittäisiä sääkarttoja ja muita julkaisusarjoja. Kokoelmien kasvu ripeää, jopa monta metriä vaihtojulkaisuja muutamassa päivässä
- 1980-luvulla julkaisusarjoja karsittiin ja yhdistettiin; sääkarttoja ei enää painettu paperille ja lähetetty naapurimaihin; havaintojen tilastointi siirtyi tietokantoihin.
- Kaukopalvelun tarve väheni sähköisten materiaalien myötä
- Meteorologiset havainnot maksullisiksi: -> julkaisujen vaihto väheni
- poliittiset murrokset: Kiinan kulttuurivallankumous ja Neuvostoliiton hajoaminen, Reaganin kauden julkisen sektorin säästöt: tieteellisen kirjallisuuden vaihto väheni tai lakkasi 1990-luvulla.
- Meteorologinen vuosikirja lopetettiin 1999.
- Kirjaston ilmainen tai maksuperustelain mukaan hinnoiteltu tietopalvelu siirtyi ilmasto- ja asiakaspalveluun

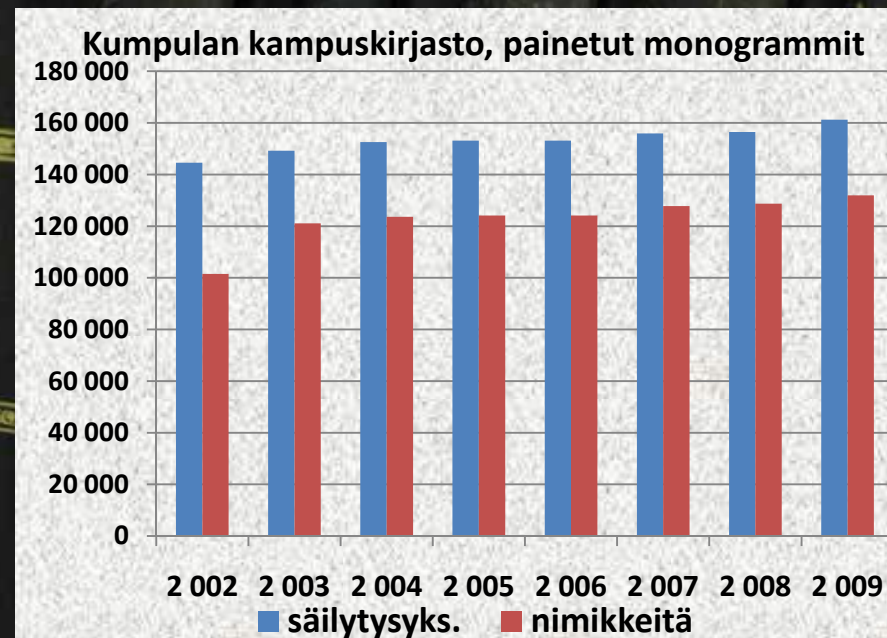
-
- **Muutto Kumpulaan ja kirjaston sulkeminen**
 - 1951 VN:n komiteamietintö: IL, MTL ja hydrologinen toimisto yhdistettäköön Geofysikaaliseksi tutkimuslaitokseksi saman katon alle
 - MTL:n ja IL:n muutto Dynamicumiin Kumpulaan 2005.
 - IL:n kirjaston karsiminen alkoi jo ennen Kumpulaan muuttoa.
 - Vuorikadun kirjasto käsitti 502 m² ja 1200 hyllymetriä.
 - IL:n suljettujen kokoelmien tila oli lähes kaksinkertainen vs. Kumpula
 - Dynamicumiin kirjastolle oli varattu vähemmän tilaa.
 - Vaihdoissa saatujen sarjajulkaisujen määrää vähennettiin rajusti; Painettuja kausijulkaisuja oli 2004 luetteloitu 38511 säilytysyksikköä.
 - Hankintamäärärahaa pudotettiin kolmanneksella.
 - Osastojen erilliset käsikirjastot liitettiin pääkirjastoon,
 - tilastointi Tieteellisten kirjastojen yhteistilastoon lopetettiin. Kirjaston hankintamäärärahat poistettiin, kulut siirrettiin osastojen budjetteihin
 - kirjahyllyt sijoitettiin pohjakerrokseen avoimeen aulatilaa.

- Lama-aikaan julkisen sektorin toimintaa on supistettu, esim. 1931 virastot vähensivät vakinaisia menoja 10 %, ylimääräisiä 20 %. Sää- asemia karsittiin, palkkoja alennettiin 5-10 %. Henkilökuntaa ei vähennetty, oli tarkoitus säästää valtion rahaa.
- **2003: valtion tuottavuusohjelma.**
- Työvoimakustannusten osuus BKT:sta putosi 6.9 %:sta 3 %:iin ja osuus valtion menoista 29.2 %:sta 12.9 %:iin vuosina 1970-2009, vaaditaan edelleen vapauttamalla julkisen sektorin henkilöstöä yksityisen sektorin käyttöön. Lasketaanko todelliset säästöt ? Investoida voi.
- Laitoksia on yhdistetty ja alueellistettu.
- 2008: Tieteellisistä lausunnoista välittämättä hallitus ja eduskunta päättivät lakkauttaa yli 90-vuotiaan Merentutkimuslaitoksen vuoden 2009 alusta, ja jakaa sen toiminnot IL:n ja SYKE:n kesken.
- Maaliskuussa 2009 IL:n johto päätti, että samalla aikataululla kun osa merentutkijoista joutuu muuttamaan Suomen ympäristökeskukseen, suljetaan kirjasto.
- Päätös syntyi hyvin suppeassa piirissä.

-
- **Kirjaston sulkeminen**
 - Kolmasosa painetuista monogrammeista Kumpulaan, loput Kuopioon.
 - Henkilökunnalle ei kerrottu, eikä heiltä kysytty, mitä materiaalia he tarvitsevat. Kumpulan kirjasto ei saanut lisätilaa IL:n kirjaston materiaalia varten, ei myöskään sinne samanaikaisesti siirrettyjä tähtitieteen laitoksen kirjoja varten.
 - Lainauskielto astui voimaan kolme päivää sulkemispäätöksestä. Henkilökunnalle lähetettiin jälkikäteen tiedote, jonka mukaan kirjastoa kehitetään elektroniseen suuntaan kustannustehokkaaksi.
 - Käsikirjastot oli muutossa yhdistetty pääkirjastoon. Tutkijoille ei annettu oikeutta varata käsikirjoja eikä mahdollisuutta esittää mitkä kirjat siirretään Kumpulaan mitkä Kuopioon; mitkä poistetaan.
 - Tieteellinen tutkimuslaitos jäi elektronisten sarjajulkaisujen varaan, käsikirjat siirrettiin pois talosta.
 - Meteorologinen tutkimus oli onnistunut sijoittamaan aulatilaan muutaman hyllyllisen professorien yksityisiä kirjoja, myös ko. aulatila määrättiin tyhjennettäväksi keväällä 2009

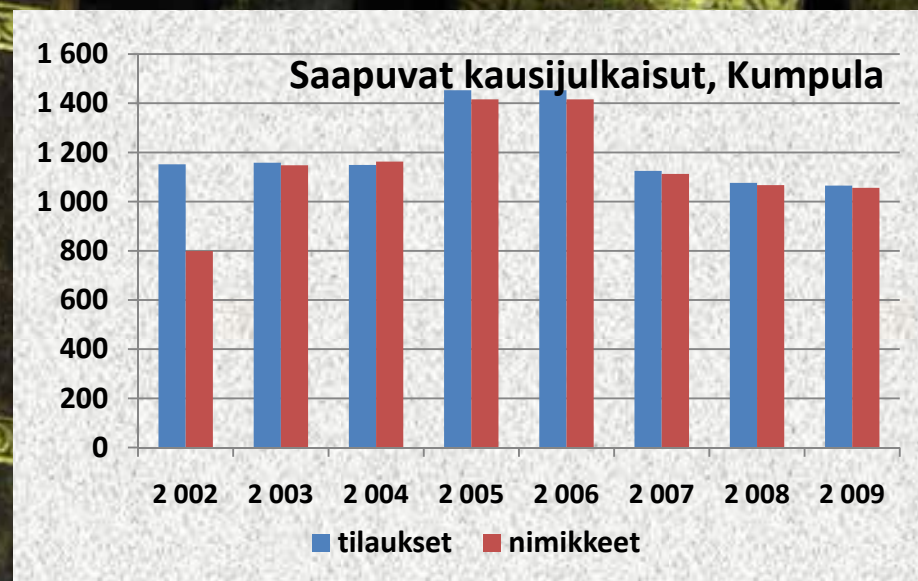
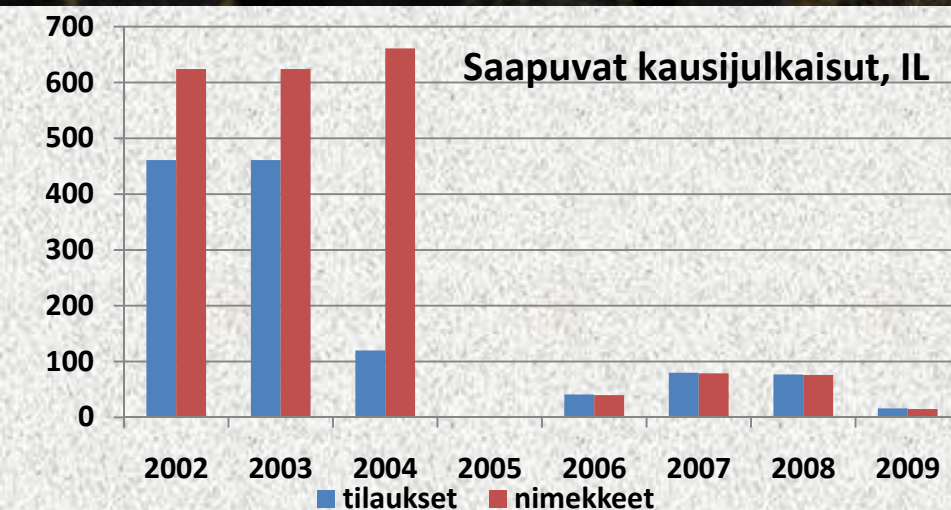

ero 2009-2008
nimikkeet säilytysyksiköt
3 241 4 730

1.2 IL: Painetut kausijulkaisut

a) kokoelmat	2002	2003	2004
säilytysyksikköjä	38729	38729	38511

- Aineisto oli luetteloitu vuodesta 1997 HELKA-rekisteriin ja vanhat kortistot IL:n omista kirjoista oli tuhottu muutossa. Kuka tietää mitä aineistoja IL omisti ja minne kirjat sijoitettiin? Vain lukumäärät selviävät tilastotietokannasta.
- Kirjastojen kokoelmia on ennenkin liitetty yliopiston kokoelmiin.
- IL:n kirjaston kaltaisia järjestelyjä on odotettavissa muissakin valtion laitoksissa: miten käy SYKE:n kirjastolle kun SYKE siirtyy Kesäkadulta Viikkiin, Maanpuolustuskorkeakoulun ja STUK:n kirjastoille ja joillekin pienille yksiköille, terveystietokirjallisuus keskitettäneen Meilahden kampuskirjastoon.
- **ONKO KESKITTYMINEN SUURIIN YKSIKKÖIHIN HYVÄÄ KEHITYSTÄ ?**
- Helsingin Yliopiston kirjastot eriytettiin erilliseksi laitokseksi vuoden 2010 alussa. Yliopisto luopui laitoskirjastoista, ja perusti neljä kampuskirjastoa. Mutta: laitokset saivat pitää käsikirjastot; IL:ssä eivät.
- Yliopistolainen 2/2010 : Yliopistolla on nyt 158 kirjastoa vähemmän kuin 20 vuotta sitten. Miten keskittämiseen yliopistolla suhtaudutaan ? Vastausprosentit kansalliskirjaston kyselyihin ovat lähes nolla.
- Kumpulan kampuskirjasto on kattava: Siihen on yhdistetty 2001 fysiikan, geofysiikan, geologian, kemian, maantieteen ja meteorologian laitosten kirjastot, 2004 matematiikka, tilastotiede, tietojenkäsittelytiede ja seismologia ja 2009-2010 tähtitieteen laitoksen kokoelmat.

KIRJASTOKYSELY kevät 2010

kysely tehtiin IL:n paikallisten
ammattiyhdistysten toimesta tarkoituksena
selvittää miten kirjaston sulkeminen vaikutti
työskentelyolosuhteisiin

KIRJASTOKYSELY 2010

2010 vastaajia 70 henkilöä, 2/3 miehiä ja 71 % tutkijoita.

**2008 Kansalliskirjaston kysely: 57+13 (IL/MTL) vastaajaa;
65 % miehiä ja 68 % tutkijoita (IL). Vastausprosentti oli korkea
verrattuna useimpiin yliopistokirjastoihin**

2008 91-75 % vastaajista arvioi kirjastopalvelujen

- helpottaneen aineistojen löytymistä ja alan seuraamista,
- parantaneen toiminnan laatua,
- tehostaneen työtä ja muuta toimintaa huomattavasti tai jonkin verran.

54 % katsoi kirjastopalveluiden edistävän uusien ideoiden syntymistä.

**2008 Kirjasto miellettiin tärkeäksi tutkimustyön tueksi.
Asteikolla 1-5 Dynamicumin kirjasto sai arvosanan 4**

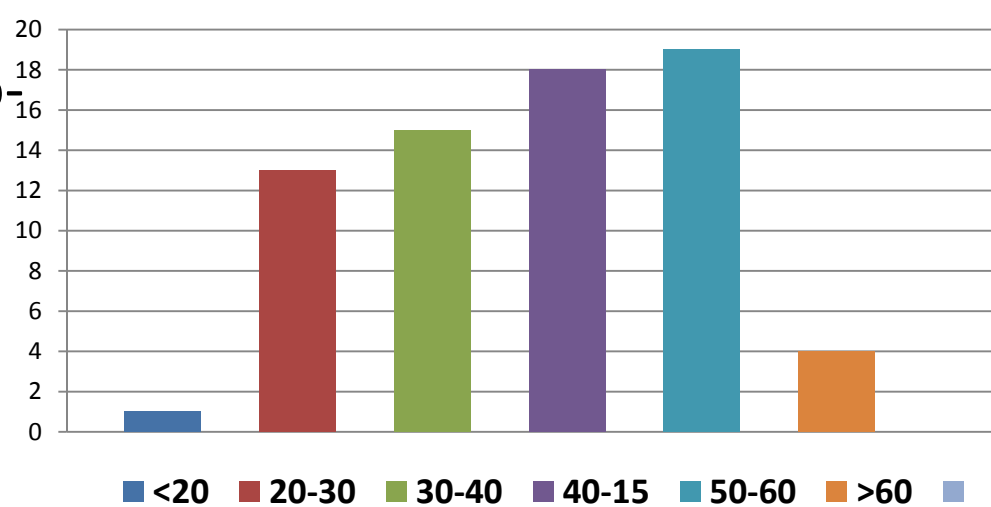
	Vaihtoehto	kpl	%		10
1	Geologian tutkimuskeskus	32	2.6		
2	Ilmatieteen laitoksen kirjasto	57	4.6		
3	Kehitysvammaliiton kirjasto	22	1.8		
4	Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	40	3.2		
5	Kuurojen Liitto ry. kirjasto-tietopalvelu	23	1.8		
6	Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus	51	4.1		
7	Merentutkimuslaitoksen kirjasto	13	1.0		
8	Metsäntutkimuslaitos, Tietopalvelu ja kirjasto	17	1.4		
9	Museoviraston kirjasto	66	5.3		
10	Nuorisotiedon kirjasto	100	8.0		
11	Patentti- ja rekisterihallitus / Kirjasto	46	3.7		
12	Raja- ja merivartiokoulu, Tutkimus tietopalvelu	90	7.2		
13	Stakes Tietopalvelu	88	7.1		
14	Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjasto	13	1.0		
15	Suomen elokuva-arkisto, Kirjasto	25	2.0		
16	Suomen Kuntaliitto, Kirjastotietopalvelu	47	3.8		
17	Suomen Lähetysseura, Kirjasto	36	2.9		
18	Suomen Pankin kirjasto	45	3.6		
19	Suomen Urheilukirjasto	36	2.9		
20	Suomen ympäristökeskus, Tietopalvelu	12	1.0		
21	Säteilyturvakeskus, Tietopalvelut	51	4.1		
22	Tiehallinnon kirjasto	40	3.2		
23	Tilastokirjasto	117	9.4		
24	Työväenliikkeen kirjasto	1	0.1		
25	Ulkoasiainministeriön kirjasto	53	4.2		
26	Vaasan keskussairaala, Lääketieteellinen kirjasto	6	0.5		
27	Valtion taidemuseon kirjasto	47	3.8		
28	Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin kirjasto	25	2.0		
29	Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus	31	2.5		
30	Muu kirjasto	18	1.4		

Kansalliskirjaston käyttäjäkysely 2008; Vastanneiden määrä Erikoiskirjastot ja yliopistokirjastot

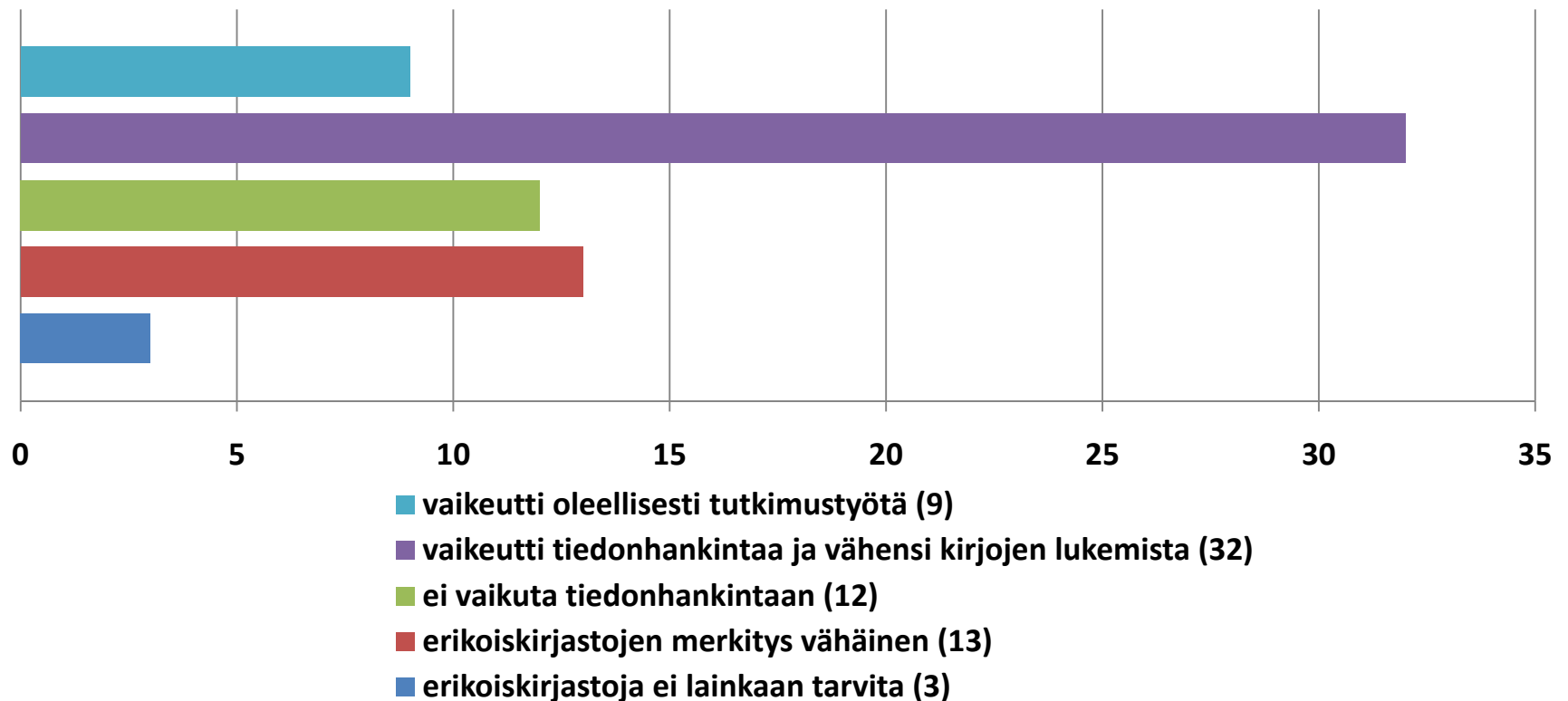
1.1 Yliopistot

	Vaihtoehto	kpl	%		10	20
1	Helsingin kauppakorkeakoulu	0	0.0			
2	Helsingin yliopisto	23	0.6			
3	Joensuun yliopisto	292	7.2			
4	Jyväskylän yliopisto	206	5.1			
5	Kuopion yliopisto	848	20.8			
6	Kuvataideakatemia	60	1.5			
7	Lapin yliopisto	259	6.4			
8	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	417	10.2			
9	Maanpuolustuskorkeakoulu	31	0.8			
10	Oulun yliopisto	258	6.3			
11	Sibelius-Akatemia	99	2.4			
12	Svenska Handelshögskola	3	0.1			
13	Taideteollinen korkeakoulu	0	0.0			
14	Tampereen teknillinen yliopisto	85	2.1			
15	Tampereen yliopisto	905	22.2			
16	Teatterikorkeakoulu	109	2.7			
17	Teknillinen korkeakoulu	3	0.1			
18	Turun kauppakorkeakoulu	1	0.0			
19	Turun yliopisto	325	8.0			
20	Vaasan yliopisto	108	2.7			
21	Åbo Akademi	38	0.9			
	Ei vastanneita	0	0.0			

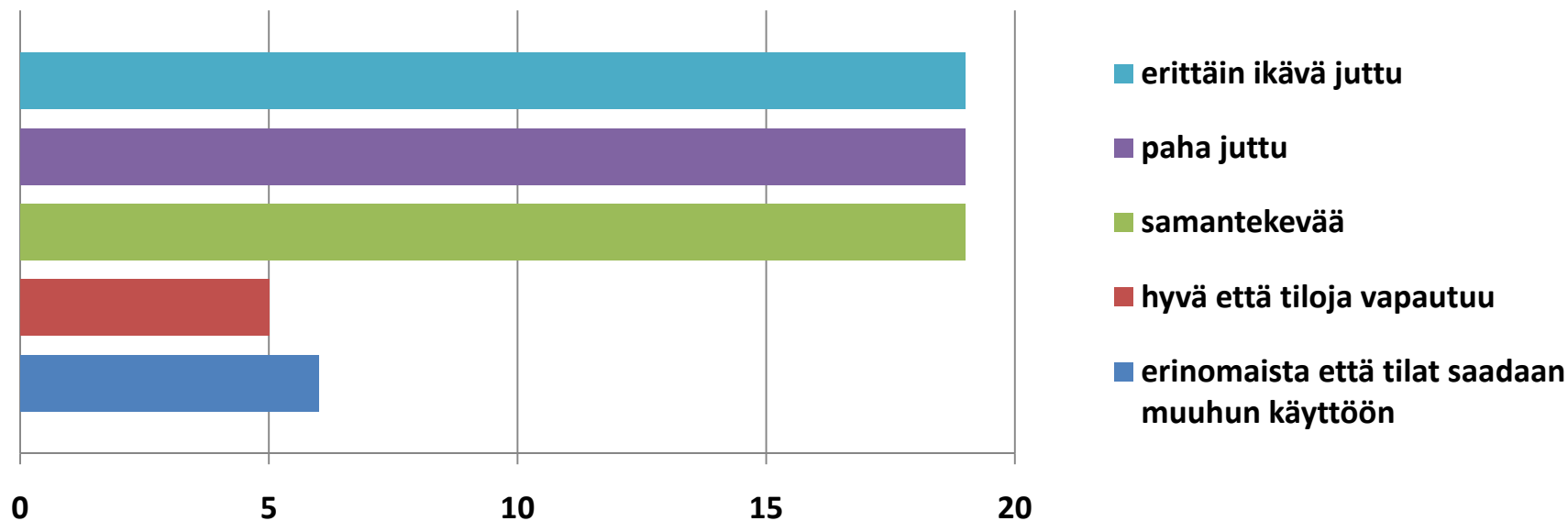
- Vastaajia myös tutkimuksen ulko-
- puolelta; ikärakenne kuvassa
- 29 työskennellyt yli 20 v talossa (IL tai MTL)

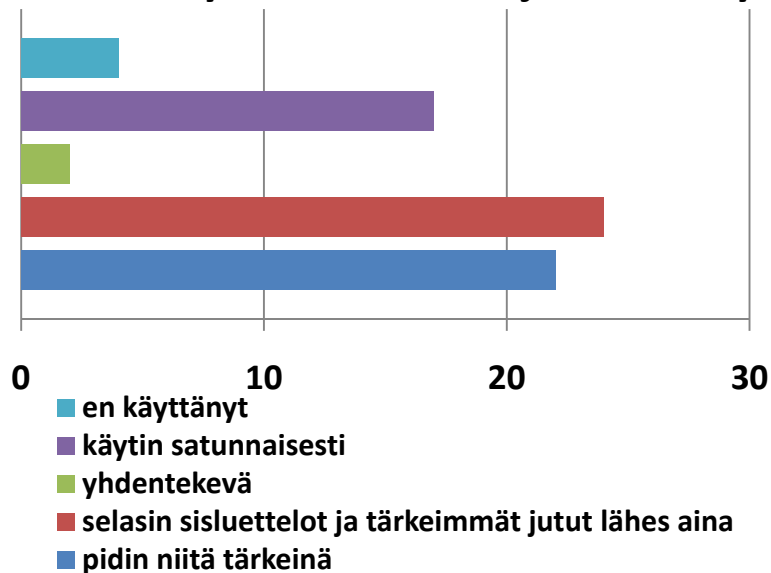
Mielipide tieteellisen kirjaston lakkauttamisesta tiedonhankinnan kannalta

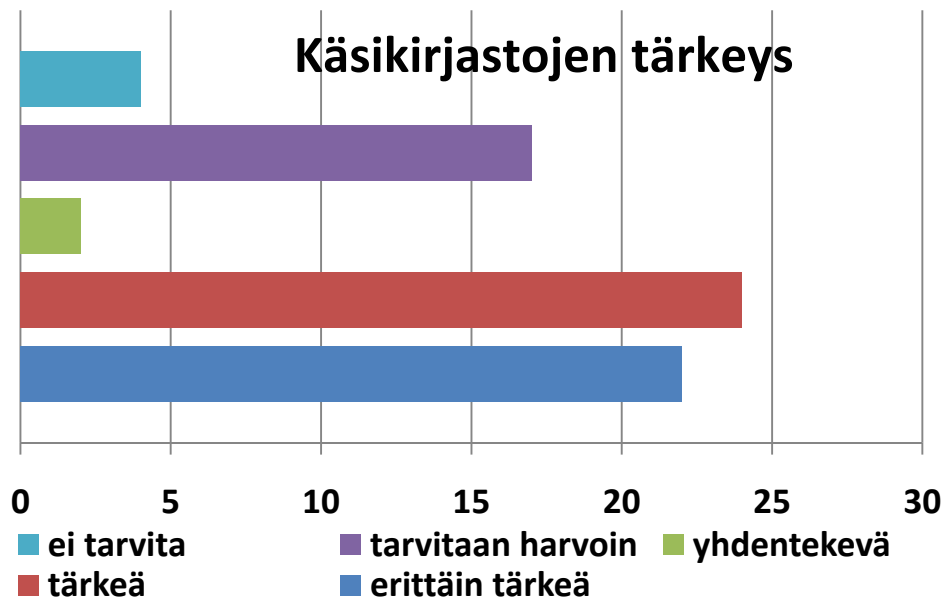
Tieteellisen kirjaston lakkauttaminen julkisena tilana

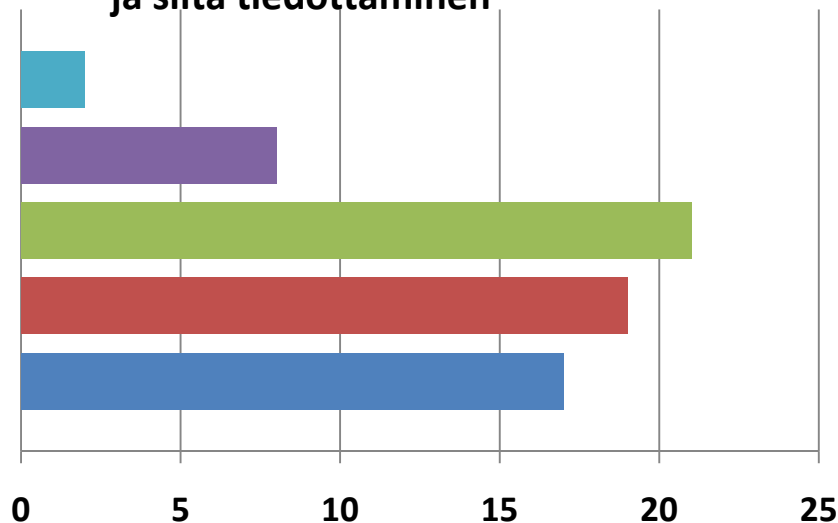
Miten käytit lehtikiertoa ja uutuushyllyjä

Käsikirjastojen tärkeys

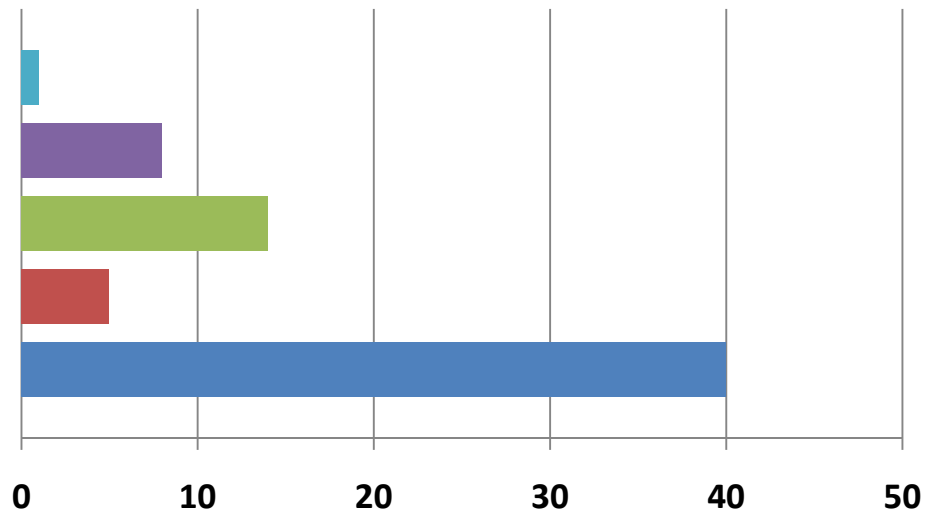

Kirjaston sulkemisen päätöksenteko ja siitä tiedottaminen

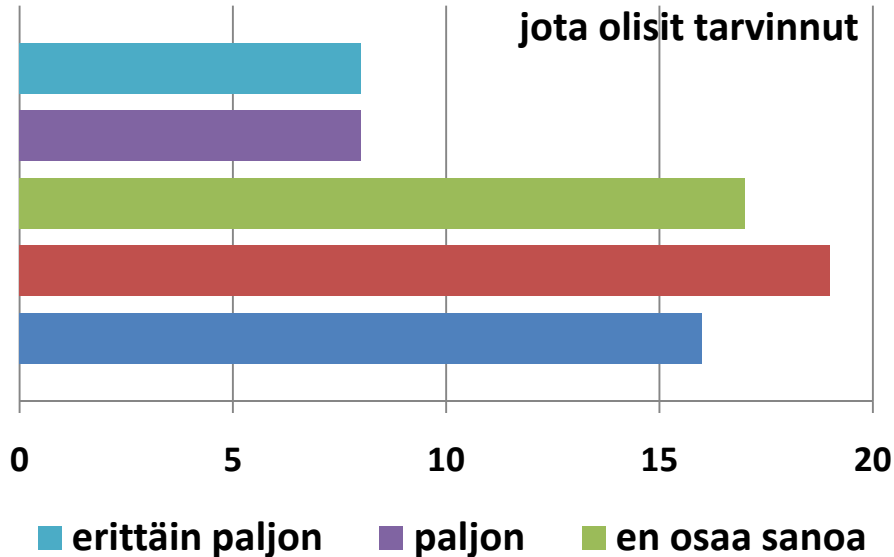
- erinomaisesti hoidettu
- hyvin valm isteltu
- samantekevää
- huonosti hoidettu
- erittäin huonosti hoidettu

Mahdollisuutesi vaikuttaa asiakokonaisuuteen

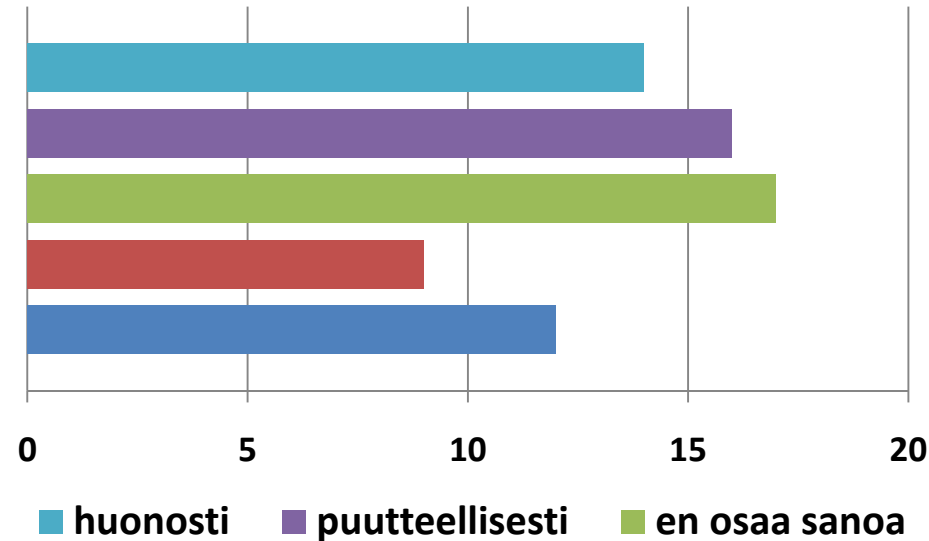

- mielipiteeni otettiin hyvin huomioon (1 henkilö)
- pystyin vaikuttamaan jonkin verran (12 %)
- ei kiinnostanut vaikuttaa (21 %)
- hiukan mahdollisuuksia (7 %)
- ei minkäänlaisia mahdollisuuksia (59 %)

Menettkö kirjoja tai muuta materiaalia jota olisit tarvinnut

Miten Kumpulan kampuskirjasto korvaa oman kirjasto

Sytä tyytymättömyyteen **kokoelmien laajuus ei riitä koska:**

Esimerkki: Hakusana atmospheric chemistry: **löytyy 25 kirjaa,**

- 3 elektronisia (**2 e-kirjaa ei luettavissa IL:stä käsin, ja aineistoa ei voi tallentaa kirjastossa**)
- 7 käsikirjaa (**kaikki 7 yliopiston osastoilla lukon takana**)

jää 15; **2 kpl 2000-luvulta** (kurssikirjat 2003 ja 2006), **lopun vanhoja**

9 kpl 1990-l:ta; 2 kpl 1980-l:ta, 2 kpl 1970-l:ta

Helka käyttöliittymä hidas, katkoja oli, Uutuuskirjat näkyvät vain 4 viikon ajalta,

Atm chem. uutuuskirjoja ei ollut. Hyllyistä löytyy vain ikivanhoja kirjoja jos sieltä etsii.

Kumpulan kirjat eivät kata eri tutkimussektoreita tasapuolisesti

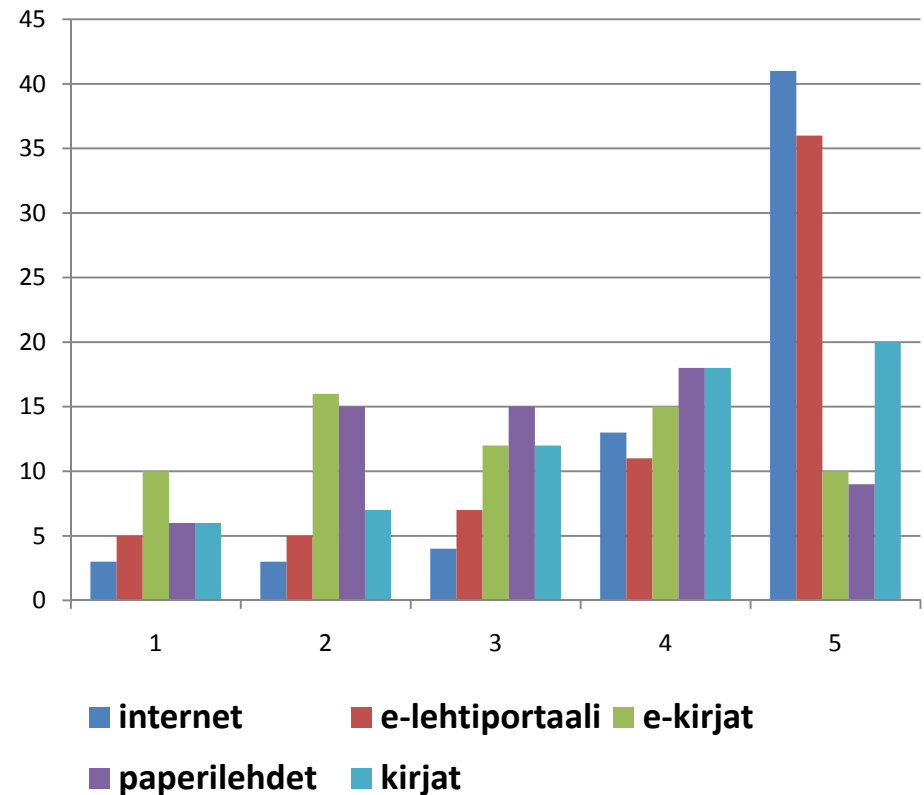
(muuton jälkeen ei kirjoja tai kokousjulkaisuja mahdollisesti ole luetteloitu kirjastoon kun käsikirjasto oli menetetty ja lopettamisuhka oli olemassa TAI ne siirrettiin Kuopioon tai on luokiteltu oudosti)

- **OTTEITA KÄYTTÄJIEN VASTAUKSISTA:**
- Kumpulan sähköisiä materiaaleja ei voi lukea IL:n työhuoneesta käsin, vaan vain käymällä kirjastossa.
- Tämä ei onnistu alueyksiköistä (**Kuopio , Sodankylä ...**) käsin.
- Tiedon hankintaan **kuuluu entistä enemmän aikaa** ja se on **hankalaa**.
- ... Esimerkiksi **kokousjulkaisuja ei enää saa mistään**. Kaikki WMO:n ECMWF:n ja EUMETSATin julkaisut pitäisi olla helposti saatavilla talossa. Ihmiset jotka eivät ole näiden kanssa tekemisissä (=hiukkasfyysikot ja kemistit) saivat päättää kirjaston tarpeellisuudesta.
- **Kumpulasta (HY:n kirjastoista) saa materiaalia vain paperimuodossa**. Sähköisiä julkaisuja ei pysty tallentamaan muistitikulle eikä niitä saa myöskään kaukopalveluna muuta kuin maksullisina paperikopioina.
- **Sarjajulkaisuja ei saa lainata, vain kopioida**, ja esim. AMS:n monogrammit on luokiteltu sarjajulkaisuiksi vaikka ne ovat esim. väitöskirjoja. Ennen sarjajulkaisun sai kopioida nopealla osaston koneella, nyt tarvitaan maksukortti ja toimiva tulostin tai kopiokone, joille voi olla jonoa (opiskelija kopioimassa paksua kirjaa).
- Ei uusia lehtiä tule mentyä viereiseen taloon lukeman, ennen piipahti alakerrassa uutuushyllyillä selailemassa, kaikki alan kirjat ja julkaisut olivat saman katon alla ja informaatiokkojen palvelu oli huippuluokkaa.
- **Historialliset aineistot ja harmaat julkaisut puuttuvat**
- **Siirryttiin 20 v digiaikaa taaksepäin kirjaston osalta !**
- **Turhautuminen:** Suuri osa ei ollut edes käynyt Kumpulan kampuskirjastolla

18. Kuinka tärkeää työllesi on tiedonhaun kannalta (1 ei lainkaan tärkeä, 5 hyvin tärkeä)

	internet jonkun hakupalvelun kautta (arvo: 1)	elektroninen lehtiportaali (arvo: 2)	elektroniset kirjat (arvo: 3)	paperilehdet (arvo: 4)	kirjat (arvo: 5)
1	10% 3	16,7% 5	33,3% 10	20% 6	20% 6
2	6,5% 3	10,9% 5	16,7% 10	15% 5	7% 3
3	8% 4	14% 7	24% 12	30% 15	24% 12
4	17,3% 13	14,7% 11	20% 15	24% 18	24% 18
5	35,3% 41	31% 36	8,6% 10	7,8% 9	17,2% 20
	20,2% 64	20,2% 64	19,9% 63	19,9% 63	19,9% 63

Kysymykseen vastanneet: 64

Luokat 4-5:

38 henkilöä (59%) katsoi että kirjat ovat tärkeitä,
 27 hlöä (42%) piti paperilehtiä tärkeinä,
 25 h (39 %) e-kirjoja,
 47 h (73 %) e-lehtiportaali ,
 54 (84 %) internet

21. Onko kirjoja jäänyt hankkimatta kirjaston sulkemisen jälkeen

17 kpl. Ei
5 kpl. On; Lisäksi esitettiin seuraavia kannanottoja

- 1. yes (-28370
- 2. did not try (-
- 3. Ei (-287733

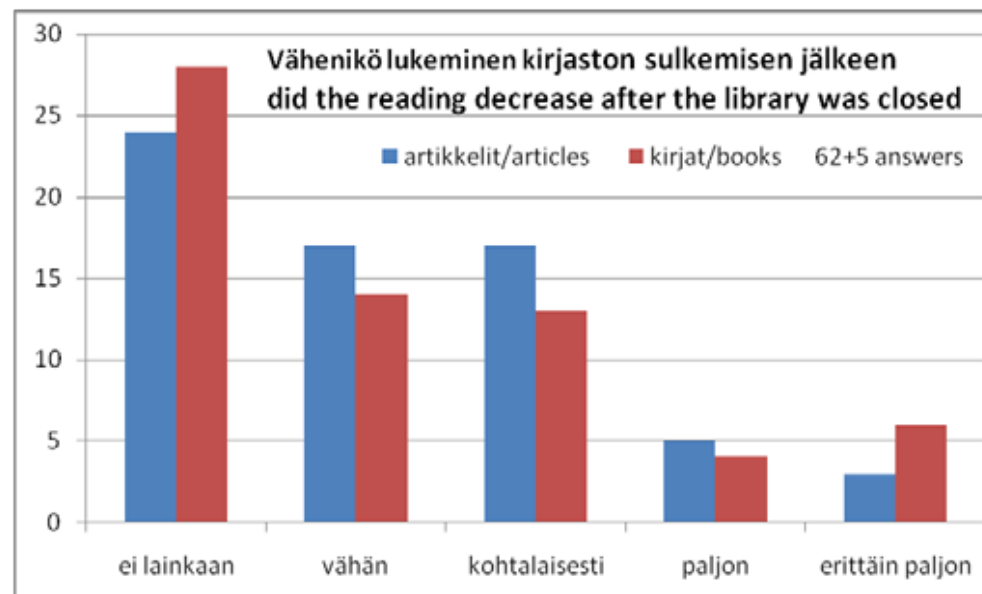
8. Ei vielä, mutta IL:n kirjaston sulkemisen myötä joitakin minulle hyödyllisiä käsikirjoja pääsi 'katoamaan' paikkaan, josta minulla ei oikein ole käsitystä.
13. Ei tietääkseni, ei niitä ennenkään Sodankylään kirjaston kautta hankittu.
14. ei mitään mikä olisi ollut välttämätöntä
15. Ei, tilanne jopa parempi kun en jää odottamaan vaan toimin
17. Ainakaan **en ole edes yrittänyt**. Ilmaston muutoksen alueelta ilmestyy jatkuvasti uusia kirjoja, mutta eihän se edes kiinnosta laitosta, ei taida kuulua strategiaan, että hankitaan lisätietoa talon ulkopuolelta.
18. Kalliimmat jäävät
19. Ei varsinaisesti, mutta lehtiä on jäänyt lukematta!
21. **Kyllä; kaikkeen ei ole varaa.**
22. Ei, mutta niitä on siirrytty hankkimaan projekti ym. "omalla" rahalla
29. Työnantajan ei enää ole mitään syytäkään hankkia kirjoja, kun ei ole kirjastoakaan. Jokainen tutkija toki voi edelleen ostaa itselleen omilla rahoillaan mitä haluaa, niin kuin on tehtykin.

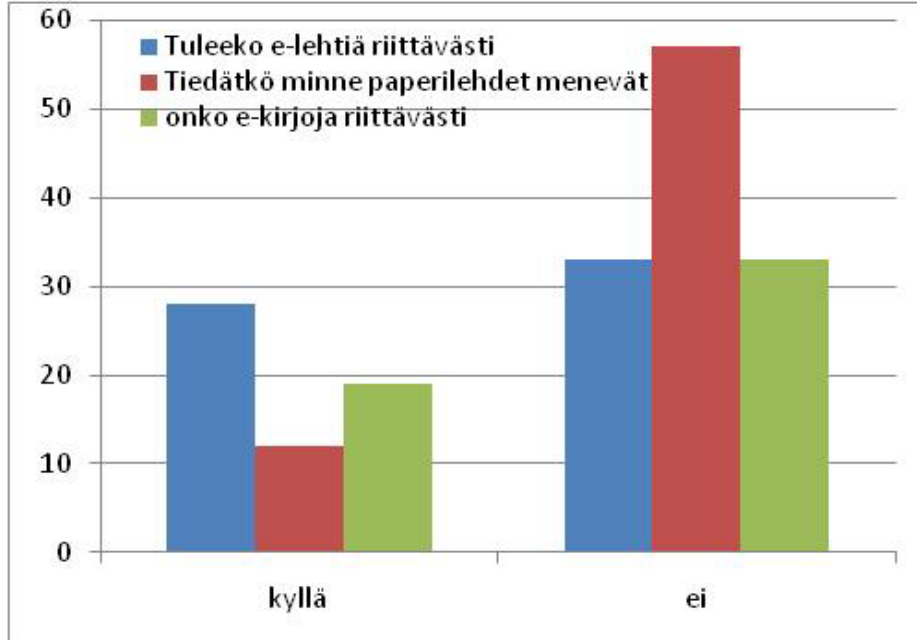
22. Kun kirjasto lakkautettiin

1 vastaus: lisääntyi jonkin verran (28377362)

Kysymykseen vastanneet: 62

	vähennetty kirjojen lukeminen (arvo: 1)	vähennetty artikkelien lukeminen (arvo: 2)
ei lainkaan (ka: 1,529; yht: 51)	47,1% 24	52,9% 27
vähän (ka: 1,429; yht: 28)	57,1% 16	42,9% 12
kohtalaisesti (ka: 1,423; yht: 26)	57,7% 15	42,3% 11
paljon (ka: 1,5; yht: 8)	50% 4	50% 4
erittäin paljon (ka: 1,667; yht: 9)	33,3% 3	66,7% 6
ka: 1,492; yht: 122	50,8% 62	49,2% 60

25. Mitkä lehdet haluaisit tilattavan lisäksi

1. **Vaikea sanoa; Missään ei ole informoitu, mitä lehtiä IL:n kautta saa luettavakseen; vanhan MTL:n kirjavarastossa olevan luettelon mukaan e lehtien tilaaminen on vähentynyt**, mutta lehtiportaali on luettavissa lehtiä, joita ko. listassa ei ole. Kuinka paljon rahaa e-lehtiin käytetään, ja mitkä on tilattu, ei ole kerrottu tutkijoille.
12. **E-lehtien** osalta IL:n ja MTL:n tilanne on valtavan huono verrattuna Helsingin yliopistoon. Tämä on ehdottomasti suurin ongelma kannaltani. Toisin sanoen emme ole läheskään samalla viivalla yliopiston tutkijoiden kanssa. Järkevä ratkaisu olisi että IL liittyisi elektronisten lehtien osalta samaan pooliin/organisaation kuin missä HY on, eli että kaikki kampuksen tutkijat saisivat samat aineistot käyttöönsä. Työni on sen luonteista etten tarvitse vain muutamaa lehteä, vaan tarvitsen laajalti tietoja eri tieteenaloilta. Sen takia tilanteen korjaaminen tilaamalla inkrementaalisesti joitakin lisälehtiä ei onnistu; IL on yksinkertaisesti liian pieni organisaatio että asia korjaantuisi sillä tavoin. Tietysti IL voisi edelleen tilata joitain avainlehtiä pelkästään itselleen, jos yliopisto ei niitä tarvitse ja jos se tulisi sitä kautta edullisemmaksi, mutta se on detali
17. **Ongelma on enemmänkin helppo pääsy e lehtiin; kuten kirjaston asiakaspäätteen kautta.**

Kuinka monta elektronista kirjaa käytät nyt, ja kuka omistaa lisenssin

12 vastausta: en käytä e-kirjoja; 2 vastausta: En tiedä.

Lisäksi sanalliset

0, koska en tiedä, missä e kirjoja voi lukea. Luultavasti käyttäisin hyväkseni yo:n tunnuksiani.

En ole käyttänyt yhtään, en tiedä onko kirjoja.

En ole käyttänyt elektronisia kirjoja

En yhtään, en ole tutustunut. Tai jos NetMOT on ekirja, niin se on kyllä hyvä ja ahkerassa käytössä!

En osaa käyttää, täytyy opetella.

Mikä on elektroninen kirja?

En ole käyttänyt. Perinteisiä kirjoja on lisäksi huomattavasti mukavampi lukea.

En käytä, koska en tunne kirjojen määrää tai saatavuutta verkosta

en tiedä onko e-kirjoja tarpeeksi kun en niitä käytä.

Elektronisista kirjoista on hyötyä vasta, kun tulee käyttöön kehittyneempiä lukulaitteita.

En ole käyttänyt, enkä tiedä miten niihin pääsee käsiksi.

En tiedä mistä elektroniset kirjat löytyvät, joten en lue niitä.

En ole kuullut koko mahdollisuudesta.

En tiedä missä elektronisia kirjoja olisi.

yksi, ilmaisella lisenssillä

noin kymmentä. Periaatteessa en pidä päätteeltä lukemisesta, se rasittaa.

~100, ? ; toistasataa omista lähteistä. Ps. IL:ään ei ole hankittu yhtään e-kirjaa keskitetysti

28. Mistä hankit uutuuskirjat	Kysymykseen vastanneet: 55	
tilaamalla netistä 45,1% 23	27	49.1
ostamalla 23,5% 12	12	21.8
lainaamalla ryhmälle yhteisesti hankitun kirjan	7	12.7
kirjastosta	9	16.4

29. Muualta: mistä

1. netistä, kirjastosta ja ryhmäkierrossa

2. Helsingin yliopiston kirjastoista

3. Joskus konferensseista.

4. en hanki

5. kampuskirjasto

6. En juuri enää osta kirjoja, tuntuu siltä että se on pitkässä juoksussa vain paperin haaskausta ja jos niitä ostaisi niin paljon kuin tulee luettua, ne eivät mahtuisi enää huoneeseen ja niistä tulisi sitä kautta ongelma. Toinen syy on se että kun tarvitsen jotain tietoa, tarvitsen sen tyypillisesti heti ja kirjan tilaaminen Amazonista tms. kestää kuitenkin viikkoja. On nopeampaa kaivaa tieto esiin webistä kuin odottaa kirjan saapumista.

7. Amazon.com, amazon.de, suoraan kustantajalta

8. ostamalla muista kirjastoista

1. Publisher

30. Onko sinulla rahaa kirjojen ostoon ja paljonko vuodessa;

E1, e2, 1., 3., 5., 16., 17.,31., 39 On (9)

E3, e4, 2., 4., 6., 8., 9.,19, 21. ,23., 40. Ei (11)

Sen lisäksi 24 kommenttia:

7. Oma harkinta.

10. En tiedä.

11. ei henkilökohtaisesti, mutta ryhmä jonkun verran

12. 150 euroa

13. Ei ole erityistä rahasummaa, mutta yleensä kirjahankintaehdotukset ovat menneet läpi.

15. en halua rahaa, tutkimuksen yhteinen riittää mainiosti.

18. Siis omaa rahaa nopin 100 EUR per vuosi ammattikirjallisuuteen. Muuhun noin 200 EUR.

20. Aina liian vähän. 300-500 e/vuosi, josta AGU, EGU jäsenmaksut n 250 e.

22. yleensä, mutta nuukailen

24. vain vähän

25. Oma budjetti on rajoitettu; vain välttämättömät tukee hankittua

26. satunnaisesti

27. kyllä 500 euroa

28. eipä juuri

29. Kaikki hankinnat sovitaan erikseen esimiehen kanssa.

30. noin satanen

31. kyllä, riittävästi

32. on, muutama sata euroa max

33. 100 e

34. Kymppejä tai satasia vuodessa, riippuen siitä kuinka paljon omiaan hennoo käyttää.

35. Ei varsinaisesti kirjojen ostamiseen varattua rahaa, mutta tarpeen mukaan voidaan ostaa käsikirjatyyppejä julkaisuja perusteltusta syystä

36. kyllä riittävästi minun tarpeisiini ei ennätä kovin monta kirjaa vuodessa lukea

37. Ei henkilökohtaista rahaa;

38. ei paljoa

31. Mistä raha on peräisin:

- 2., 12. IL budjetti
- 4, 13,14,15,16,19, 22, 26, 29: **9 kpl: Omalta pankkitililtä, omasta taskusta/pussista/palkasta.**
- 1. ryhmän euprojekteista
- 5. Yksikkö.
- 7. En tiedä.
- 8. budjetti / projektit
- 9. Oma lompakko (koska kirjat ovat omia). Työasioihin liittyvät kirjat maksaa IL. (Opiskelu ?)**
- 10. Ei aavistustakaan. Projekteista? Yleisistä käyttömenoista?
- 11. Tutkimusprojektit
- 17. Kyllähän näillä palkoilla pitäisi pystyä kirjoja ostamaan.**
- 18. IL:n budjetista ja projektirahoista
- 20. yksiköstä
- 21. Yleensä ryhmän vuosimäärärahasta.
- 23. projektirahoitusta
- 24. ryhmän kukkarosta
- 25. jostain hankkeesta
- 27. Talon rahaa, en tiedä alkuperää
- 28. Yksikön/ryhmän rahalla voi ostaa kirjoja
- 30. Kaikki raha on ryhmän kituvasta budjetista.
- Kuka takaa ettei samoja kirjoja hankita useampia useamman kituvan ryhmän rahoilla**

• **Kun IL:n kirjasto suljettiin:**

- 1. Käsikirjat menetettiin, osa siirrettiin Kuopioon**
- 2. Vaihtojulkaisujen kertyminen ja lähettäminen muille loppui**
- 3. IL:n säästyneiden kirjojen lainaajamäärä kasvoi 14 kertaiseksi: 500 -> yli 7000, lisäksi ulkopuoliset käyttäjät (HY 39000vak + 30000 a)**
- 4. Kirjastopalvelut muuttuivat osin sähköisistä paperisiksi, yliopistokirjaston e-aineistoja voi käyttää vain kirjastorakennuksessa, ja digimuotoinen tallennus on estetty. Kirjojen lainaus väheni keskitettyjen omien kokoelmien hajottua,**
- 5. Uutuuskirjat ostetaan omaan hyllyyn lainaamisen sijaan**
- 6. IL:n kirjojen kokoelmaan HY:lle ei ole hankittu yhtään uutta kirjaa (2v). Usea ryhmäpäällikkö on kieltänyt luovuttamasta uutuuskirjoja yliopistolle. Myös projektien tutkimussopimukset saattavat estää sen.**
- 7. Omiin hyllyihin ostettuja uutuuskirjoja/kokousjulkaisuja ei viedä rekisteriin, erillisrekisteriä laitoksen sisäisistä kokoelmista ei ole**
- 8. Jokaista yo:n e-aineiston 1 vrk:n käyttökertaa varten tulee anoa erillinen lupa (mahd. kaikille Helka-kortin käyttäjille) -> byrokratiaa, viivästyksiä,**
- 9. Ala-aulaan rakennettiin erittäin kallis kuparipäällysteinen 120-paikkainen auditorio jonka viereen tulee kahvila**

Johtopäätöksiä kyselystä

- **Käsikirjoja tarvitaan edelleen ja niille tulisi olla joku paikka IL:ssä.**
- **Yhtenäisiä erikoiskokoelmia ei saisi hajottaa**
- **Tarvitaan lisäinfoa kirjastopalveluista ja sähköisistä kirjoista sekä koulutusta sähköisen materiaalin käyttöön.**
- **E-kirjoja tulee hankkia keskitetysti. Nyt niitä ei ole hankittu ainoatakaan.**
- **Henkilökunnalle tulee varata rahaa kirjojen ostoon laitoksen budjettiin.**
- **vanha työhuonekirja-käytäntö palautettava: kirja/kokousjulkaisu luetteloidaan HELKA tietokantaan tai IL sisäisille sivuille, tutkija saa sen omaan työhuoneeseensa niin kauaksi aikaa kuin tarvitsee sitä.**
- **Sulkeminen koettiin epädemokraattiseksi (Ilmoitus jälkikäteen, ei kyselyä käyttäjien tarpeesta, talon johto määräsi suppealla joukolla mitä tehdään)**
- **Keskitettyjen kokoelmien menetys lisäsi työaikaa**
- **Lainaamisesta siirryttiin omistukseen ja uutuuksia ei luetteloida minnekään.**
- **eriarvoisuus lisääntyi: kaikilla ei ollut rahaa kirjahankintoihin.**
- **Alueosastojen (Sodankylä, Kuopio) tarpeet unohdettiin**
- **Vastaajat haluaisivat edes kirjakahvilan.**

Olkoon IL:n kirjasto viimeinen erikoiskirjasto joka lakkautettiin

IL:n kirjaston perusti n. 1847 J.J. Nervander. Se oli oleellinen osa tieteellisen laitoksen toiminnallista historiaa.

Koska kirjoja ei pääsääntöisesti arkistoida valtion laitosten päätearkistoon, kirjaston lopettamisen myötä tuhoutuu osa laitoksen historiaa.

Erilliskirjastojen aineisto tulisi arkistoida omaan rekisteriin (ei vain HELKA), jotta kirjaston käyttäjät voivat arvioida, mitä tarvitaan käytössä, mitä säästetään historiallisten arvojen vuoksi.

Kirjojen rahallinen arvo tulee selvittää jotta valtio-talouden tarkastusvirasto tietäisi hävitetäänkö valtion omaisuutta muutoissa.

Yhtenäisiä kokoelmia ei saisi hajottaa. Poistot pitää arvioida julkisesti, ei kampuskirjastossa. Yliopistolla on eri asiakaskunta (opiskelijat), eri tarpeet ja tavoitteet.

Toimenpiteestä pitää tehdä YVA-selvitys ja kustannus-hyöty-analyysi joka kattaa kulttuurilliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä kvantitatiiviset taloudell. vaikutukset ml. työntekijöiden lisääntynyt ajankäyttö ja vaikutus työilmapiiriin

Netti ei korvaa kirjastoa. Verkossa oleva tieto pitäisi luokitella järjestelmällisesti; nyt tieto on hajallaan, informaation löytäminen on usein sattumanvaraista ja tietohaut tuottavat myös suuren määrän arvotonta aineistoa.

**Mikä mielikuva kansalaisilla on tutkimuslaitoksesta ilman omaa kirjastoa ?
Leikkaukset ovat arvovalintoja.**

**kirjaston pitäisi olla viihtyisä,
avoin ja arvokas paikka**

Kirjastossa pitää olla perinteitä ja myös arvokasta historiallista aineistoa

A person is sitting in a red upholstered armchair, reading a book. They are wearing a green sweater and a red hat. A dark jacket is draped over the back of the chair. To the left, a wooden table holds a blue knitted blanket and a red cup. In the background, a tall wooden bookshelf is filled with books. A floor lamp with a warm light stands next to the chair. On the wall, there is a power outlet with a black cord plugged into it. To the right, a white radiator is visible. The overall atmosphere is cozy and intimate.

**Tarvitaan intiimejä pieniä
kirjastoja, työtilaa
Kulttuuriympäristössä.
Pieni on kaunista.**